
Kokoustiedot	Kuntajohtajafoorumin kokous
Kokousaika	ke 14.8.2019 klo 12–16 Lounas klo 12 alkaen Anna-Maija Koskela, Kurikan kunnanvaltuuston pj. Marja ja Timo Keski-Kasari, Juustoportti Mestaripelemani Usko Välimäki
Kokouspaikka	Vuohiluoman pappila (Kurssitie, Jalasjärvi)
Käsiteltävät asiat	§:t 26–36

§	Asia	Sivu
26 §	Kokouksen avaus	3
27 §	Kokousmuistion 17.5.2019 merkitseminen tiedoksi.....	4
28 §	Länsi- ja Sisä-Suomen aluehallintoviraston järjestämä valmiusharjoitus LSS19	5
29 §	I&O-ohjelman katsaus	6
30 §	Etelä-Pohjanmaan SOTE.....	7
31 §	Etelä-Pohjanmaan sairaanhoitopiirin kuntayhtymän perussopimuksen muuttaminen 1.1.2020 alkaen	13
32 §	SOTE-valmistelun yhteyshenkilö (STM/1964/2019).....	15
33 §	Ajankohtaista Etelä-Pohjanmaan liiton toiminnasta	17
34 §	Kokouskalenteri	18
35 §	Muut mahdolliset asiat	19
36 §	Kokouksen päättäminen.....	20

Osallistujat

Vesa Koivunen	Alajärvi
Pekka Ala-Mäenpää	Alavus
Teemu Kejonen	Evijärvi
~~Seppo Pirttikoski~~	Ilmajoki
Juha Herrala	Isojoki
Tero Kankaanpää	Isokyrö
Marko Keski-Sikkilä	Karjoki
Linda Leinonen	Kauhajoki
Markku Lumio	Kauhava
Pentti Turunen	Kuortane
Anna-Kaisa Pusa	Kurikka
~~Tuomo Lehtiniemi~~	Lappajärvi
Satu Kankare	Lapua
Jorma Rasinmäki	Seinäjoki, pj
Juha Viitasaari	Soini
~~Veli Nummela~~	Teuva
Sami Gustafsson	Vimpeli
Jarmo Pienimäki, poistui klo 14.50	Ähtäri

Sihteeri

Miska Kaihlamäki Etelä-Pohjanmaan SOTE

Asiantuntijat

Asko Peltola Maakuntajohtaja
Harri Jokiranta Projektinjohtaja
~~Mika Soinen~~ Ylijohtaja, Etelä-Pohjanmaan ELY-keskus

§ 28

Jari Jokinen

Hallintojohtaja, Seinäjoki

§ 29

Tarja Wiikinkoski

Johtaja, Länsi- ja Sisä-Suomen AVI

Anneli Saarinen

Ikäihmisten palvelujen tulosaluejohtaja,
Seinäjoki

Allekirjoitukset

Jorma Rasinmäki
puheenjohtaja

Miska Kaihlamäki
sihteeri

---

26 § Kokouksen avaus

Ehdotus:

Todetaan läsnäolijat.

Hyväksytään asialista.

Päätös:

Todettiin läsnäolijat.

Hyväksyttiin asialista.

---

27 § Kokousmuistion 17.5.2019 merkitseminen tiedoksi

Kuntajohtajafoorumin kokousmuistiot ovat luettavissa osoitteessa
<http://uusiep.fi/paatoksenteko/hallinto/#sotemaku-kuntajohtajafoorumi>

Ehdotus:

Edellisen kokouksen muistio (17.5.2019) on lähetetty jäsenille sähköpostilla. Muistioon tarkennettiin sihteerin valintaa § 19. Tarkennettuun muistioon ei ole tullut muutostoiveita.

Kuntajohtajafoorumi toteaa edellisen kokouksen muistion hyväksytyksi ja merkitsee sen tiedoksi.

Päätös:

Kuntajohtajafoorumi totesi edellisen kokouksen muistion hyväksytyksi ja merkitsi sen tiedoksi.

---

28 § Länsi- ja Sisä-Suomen aluehallintoviraston järjestämä valmiusharjoitus LSS19

LSSAVI järjestää väestönsuojeluun liittyvän valmiusharjoituksen kuluvan vuoden aikana. Varsinaiset harjoituspäivät ovat marraskuussa (26.–27.11.). Harjoituksen teemana on väestönsuojelu. Harjoitukseen on kutsuttu mukaan mm. kaikki LSSAVIn toimialueen kunnat ja maakuntien liitot.

Johtaja Tarja Wiikinkoski LSSAVIn Pelastustoimi ja varautuminen -vastuualueelta kertoo kokouksessa tarkemmin ao. harjoituksen sisällöstä ja kuntien osallistumisesta.

Ehdotus:

Merkitään tiedoksi.

Päätös:

Merkittiin tiedoksi.

---

29 § I&O-ohjelman katsaus

Suomalaisen väestön ikääntymisestä johtuen Sipilän hallituksen yksi kärkihankkeista oli I&O "Kehitetään ikäihmisten kotihoitoa ja vahvistetaan kaikenikäisten omaishoitoa". Myös Rinteen hallitusohjelmassa korostuu ikäihmisten palvelujen vahva kehittäminen. Kärkihankkeen tavoitteena oli laatia ikäihmisten palveluiden yhteensovitettu maakunnallinen suunnitelma. Tämän suunnitelman keskeisenä tavoitteena oli löytää keinoja ja toimintamalleja, joilla hillitään sosiaali- ja terveydenhuollon kustannusten kasvua ja luodaan alueellisesti tasavertaisemmat palvelut. Kärkihankke rahoitti kaikkiin maakuntiin I&O-muutosagentin. E-P:n muutosagentti laati alueen toimijoiden kanssa Etelä-Pohjanmaan ikäihmisten yhteensovitetun palvelukokonaisuussuunnitelman. Tehtyä suunnitelmaa ja siinä esitettyjä toimenpide-ehdotuksia on tärkeää viedä eteenpäin maakunnan alueilla riippumatta sosiaali- ja terveydenhuollon rakenteista. Sote- ja maakuntauudistuksen kariutumisen ei poista väestön ikääntymisestä johtuvia haasteita valtiolta eikä kunnilta.

Asiaa esittelee kokouksessa ikäihmisten palvelujen tulosaluejohtaja Anneli Saarinen, Seinäjoki (Etelä-Pohjanmaan I&O-muutosagentti 2016–2018).

Ehdotus:

Merkitään tiedoksi.

Päätös:

Merkittiin tiedoksi.

Etelä-Pohjanmaan ikäihmisten yhteensovitettu palvelukokonaisuussuunnitelma:
<http://uusiep.fi/wp-content/uploads/2018/12/ep-ikaihminen-yhteensovitettu-palvelukokonaisuussuunnitelma.pdf>

30 § Etelä-Pohjanmaan SOTE

Etelä-Pohjanmaan SOTE-mallia on valmisteltu Kuntajohtajafoorum (17.5.2019) ja Kuntien kokouksen (22.5.2019) linjausten mukaisesti. Valmistelussa on myös huomioitu SOTE maakunnallisen asiantuntijaryhmän (27.5.2019) esitys, jossa oli kaksi vaihtoehtoa: SOTE-kuntayhtymä tai SOTE-peruspalvelujen kuntayhtymä. SOTE-peruspalvelujen kuntayhtymää ei mainittu erikseen kuntien kokouksen päätöksessä.

SOTE-kuntayhtymä muodostaisi kokonaisuuden, jossa ovat sosiaali- ja terveydenhuollon peruspalvelut, erikoissairaanhoidon palvelukokonaisuus ja pelastuslaitoksen (PELA) toiminnot samassa päätöksentekojärjestelmässä. SOTE-kuntayhtymässä toteutuisi horisontaalinen ja vertikaalinen integraatio. Malli edellyttää organisaation toiminta- ja ohjauskulttuurin kehittämistä vastamaan uuden SOTE-toimijan perustehtävää.

SOTE-peruspalvelujen kuntayhtymässä olisivat sosiaali- ja terveydenhuollon peruspalvelut nykyisistä yhteistoiminta-alueista ja peruskunnista. PELA-liikelaitoksen toiminnot olisivat omana kokonaisuutenaan. Horisontaalinen integraatio ja siihen liittyen palvelukäytäntöjen yhdenmukaistaminen ja vahvistaminen sosiaali- ja terveydenhuollon peruspalvelujen osalta voisi toteutua EPSHP:n kunnat kattavalla alueella. Vertikaalinen integraatio ei toteutuisi, koska erikoissairaanhoidon palvelut olisivat edelleen oma päätöksenteon kokonaisuutensa.

Tuki- ja osaamiskeskus Eskoon toiminta ja palvelut sijoittuvat Pohjanmaan ja Etelä-Pohjanmaan maakuntien alueille. Palvelujen sijoittuminen SOTE-kuntayhtymän tai SOTE-peruspalvelujen kuntayhtymän vaihtoehdossa tarkastellaan erikseen huomioiden VN päätös (796/1994) erityishuoltopiireistä.

Sosiaali- ja terveysministeriö on käynnistänyt sosiaali- ja terveyspalveluiden erillisratkaisun selvitystyön. Käynnistettävä selvitystyö liittyy pääministeri Antti Rinteen hallituksen ohjelman kirjaukseen selvittää Uudenmaan, pääkaupunkiseudun tai Helsingin alueen erillisratkaisu yhteistyössä alueen kaupunkien ja kuntien kanssa vuoden 2019 loppuun mennessä. Selvitystyön tarkoituksena on huomioida alueen erityispiirteet mahdollisuuksien mukaan sosiaali- ja terveydenhuollon uudistuksessa ja palveluiden järjestämisessä.

Pääministeri Antti Rinteen hallituksen hallitusohjelman mukaan sosiaali- ja terveydenhuollon uudistuksessa kootaan sosiaali- ja terveyspalvelujen (sekä pelastustoimen) järjestämisvastuu kuntaa suuremmille itsehallinnollisille alueille, maakunnille. Hallitusohjelman linjausten mukaan maakunnat toimivat itse myös tuottajina ja tuottavat palvelut pääosin julkisina palveluina. Yksityinen sekä kolmas sektori toimivat täydentävinä palvelujen tuottajina. Kuntien rooli toimia palvelujen tuottajina ratkaistaan erillisen selvityksen pohjalta, joka laaditaan vuoden 2019 loppuun mennessä. STM (STM/2299/2019) on lähettänyt kunnille kyselyn, jonka vastausaika on 30.8.2019.

Kuntaliitto tekee vuosittain Kuntapulssi-kyselyjä kulloinkin ajankohtaisista aiheista ja nostaa kyselytulosten pohjalta kuntakentän tunteja myös julkiseen keskusteluun. Elokuun 2019 kyselyn aiheena on pääministeri Antti Rinteen hallituksen 6.6.2019 julkaiseman hallitusohjelman luvun 3.6.1. "Sosiaali- ja terveyspalvelujen rakenneuudistus" sisältämät linjaukset käynnistetävästä uudesta sote-rakenneuudistuksesta. Vastausaika 19.8.2019 mennessä.

<https://link.webpolsurveys.com/S/76C4C0A83CFF2276>

Edelliset lähtökohdat huomioiden SOTE-kuntayhtymä vastaa kokonaisintegraation näkökulmasta kansallisesti tavoiteltavaa kokonaisuutta. Myös NHG:n ja Perlaconin selvitykset tukevat uuden toimijan pohjaksi SOTE-kuntayhtymämallia. SOTE-peruspalvelujen kuntayhtymä voisi toimia asteittaisena siirtymisenä SOTE-kuntayhtymään.

Kevään 2019 valmistelun mukaisesti SOTE-kuntayhtymän talousarvion loppusumma sosiaali- ja terveydenhuollon tehtävien osalta olisi n. 0,8 Mrd€ ja henkilöstömäärä n. 8 500. Palvelurakenne voidaan muodostaa kootuista ja päivittäispalveluista 1+7 -aluemallin mukaisesti. Kustannuskehityksen hallinnasta ja tarvittavista toimenpiteistä ovat käytettävissä Perlaconin ja NHG:n selvitykset. Kuntayhtymän perussopimuksen laatimisessa hyödynnetään EPSHP:n perussopimuksen uudistaminen ja Y-tunnus lisättynä peruspalveluiden ja PELA-toimintojen osuudella.

SOTE-kuntayhtymän palvelukokonaisuutta sekä talous- ja henkilöstörakenteen kokonaisuutta on esitetty tarkemmin liitteessä 1.

Kuntien kokous 22.5.2019

2 §

Keskustelu ja linjaukset sote-yhteistyöstä

Päätös:

Aiheesta käytiin vilkas keskustelu. Todettiin, että EPSHP:n perussopimuksen uudistamiseen suhtauduttiin siinänsä positiivisesti. Kriittisesti suhtauduttiin kuitenkin äänileikkurin poistamiseen sekä sairaanhoitopiirin mahdollisuuteen tarjota sosiaali- ja terveydenhuollon peruspalveluita.

Keskustelun aikana tuotiin esiin, että Etelä-Pohjanmaan uuden sote-toimijan valmistelussa tulee huomioida kattava liiketoimintasuunnitelma. Kannatettiin myös mallia täysin uuden sote-toimijan perustamiseksi niin, että sitä ei rakenneta jo olemassa olevan esim. kuntayhtymän päälle.

1) Jatketaan valmistelua EPSHP:n perussopimuksen uudistamiseksi kokouksessa käydyn keskustelun pohjalta. Jatkovalmistelun jälkeen asia saatetaan kuntien päätettäväksi.

2) Valmistellaan ehdotus uudeksi E-P:n sairaanhoitopiirin kattavaksi koko sosiaali- ja terveydenhuollon toimijaksi siten, että

I. syyskuussa 2019 kunnat ottavat kantaa toteuttamismalliin,

II. tammikuussa 2020 kunnissa tehdään sitovat päätökset uuden EP-SOTE toimijan toteuttamisesta

III. uusi toimintamalli käynnistetään 1.1.2021;

3) Muodostetaan uudistushankkeelle poliittinen ohjausryhmä. Kuntajohtajafoorum toimii operatiivisena ohjausryhmänä.

4) SOTE maakunnallinen asiantuntijaryhmä jatkaa uudistushankkeen substanssiryhmänä, asiantuntijaryhmän kokoonpano päivitetään poliittisen ohjausryhmän toimesta.

KJF 17.5.2019

19 §

Etelä-Pohjanmaan SOTE

Etelä-Pohjanmaan SOTEMAKU-kuntajohtajafoorum päättyi 24.10.2018 vapaaehtoisen sote-kuntayhteistyön selvitystä koskevan suunnitelman teettämisestä konsulttitoimisto Perlaconilla. Tarkoituksena oli hakea vaihtoehtoisia malleja sen varalle, että sote- ja maakuntauudistus ei etenisi suunnitellusti, ja samalla saada aineistoa sote-uudistuksen jatkovalmistelulle. Suunnitelman teettäminen toteutettiin osana EPSOTE-projektia. Projektin kustannuksista vastaavat Etelä-Pohjanmaan kunnat €/asukas -suhhteissa.

Perlacon-selvitys

Selvityksessä esitellään kolme uutta mallia sote-palvelurakenteen kehittämiseksi. Kaksi malleista pohjaa koko maakunnan sote-integraatioon. **Sote-kuntayhtymämallissa** yhdistetään kuntien sosiaali- ja terveydenhuollon palvelut ja sairaanhoitopiirin tuottamat palvelut yhdeksi kokonaisuudeksi. Tätä mallia on käytetty muualla Suomessa esimerkiksi Kainuun ja Pohjois-Karjalan sekä Keski-Pohjanmaan maakunnissa. **Liikelaitosmallissa** kuntien yhteinen liikelaitos tilaa kaikki sote-palvelut nykyisiltä kunnallisilta palveluntuottajilta. **Kolmas malli** poikkeaa edellisistä: siinä yhdistetään vain perusterveydenhuollon ja erikoissairaanhoidon palvelut, mutta jätetään sosiaalihuollon palvelut kuntien järjestämisvastuulle. Kaikista malleista on tehty riskien arviointi.

Kaikissa kolmessa mallissa toiminnan laadun parantaminen ja taloudelliset hyödyt pohjautuvat tuottavuuden kehittämiseen sekä kuntien omistajaohjauksen vahvistamiseen ja yhteistoimintaan. Tulevaisuuden ongelmia ei voida ratkaista ilman sähköisiä palveluja, tiettyjen toimintojen keskittämistä ja tiettyjen palvelujen tuottamista nykyistä kevyemmällä rakenteilla sekä nykyistä pienemmällä henkilökunnalla. Tämä on välttämätöntä, koska henkilökunnan saatavuus tulee vaikeutumaan.

Raportin laatijat tähdentävät, että huomiota tulee kiinnittää erityisesti siihen, miten kustannukset ovat kehittyneet sote-kokonaisuuden sisällä, eli millä tavalla kolmen kokonaisuuden, sosiaalihuollon, perusterveydenhuollon ja erikoissairaanhoidon, kustannukset ovat kehittyneet. Perlaconin selvityksen mukaan sairaanhoitopiirin kustannukset ovat nousseet muita sote-kustannuksia nopeammin, vaikka palvelujen nykyongelmat ovat vanhustenhuollossa, perusterveydenhuollon hoitoon pääsyssä ja lastensuojelussa.

Kuntajohtajafoorum 28.3.2019

Kuntajohtajat pitävät tärkeänä sote-yhteistyön jatkamista. Koska hallitusohjelman mukainen maakunta- ja sote-uudistus kaatui, kunnilla on nyt mahdollisuus rakentaa vapaaehtoista yhteistyötä. Tarkoituksena on hillitä sote-kustannusten nousua ja parantaa palveluita. Kuntajohtajat korostavat tarvetta maakunnalliselle sote-yhteistyölle huomioiden maakunnassa olevat erilaiset järjestämissmallit. Kuntajohtaja huolestuttaa erityisesti sote-menojen nopea kasvu yhdistettynä heikkenevään kuntatalouteen, väestön vähenemiseen ja ikärakenteen muutoksiin.

Kokouksen päätöksen mukaisesti Perlaconin tekemää selvitystä kuntien taloudesta ja väestörakenteesta sekä sote-menojen kehityksestä esitellään SOTEMAKU-ohjausryhmälle 29.3.2019. Kuntajohtajafoorum käsittelee Etelä-Pohjanmaan SOTE-jatkotyötä kokouksessa 17.5.2019.

SOTEMAKU-ohjausryhmä 29.3.2019

Merkittiin tiedoksi Perlacon loppuraportin luonnos ja käytiin keskustelu siihen tarvittavista tarkennuksista sekä muista raporttia ja sen tuloksia koskeneista huomioista. Loppuraportti toimitettiin sen valmistuttua SOTEMAKU-ohjausryhmän jäsenille.

Etelä-Pohjanmaan SOTE-rakenteen valmistelun jatkoa varten sovittiin yhteinen tapaaminen 22.5.2019.

Etelä-Pohjanmaan SOTE maakunnallinen asiantuntijaryhmä 17.4.2019 § 17

SOTE maakunnallinen asiantuntijaryhmä pitää tärkeänä maakunnallisen vapaaehtoisen sote-ratkaisun jatkamista. Tässä voidaan hyödyntää EPSOTE-projektia.

SOTE maakunnallinen asiantuntijaryhmä näkee, että maakunnallisessa yhteistyössä on hyvä säilyttää sosiaali- ja terveystalouden kokonaisuus. Myös järjestöjen, yhdistysten ja pk-yritysten tulee olla kiinteästi mukana sote-palvelujen kokonaisuudessa. Tärkeää on hyödyntää aikaisempi valmistelu ja tehdyt suunnitelmat (esim. Etelä-Pohjanmaan ikäihmisten yhteen-sovitettu palvelukokonaisuussuunnitelma) ja edetä nopeasti täytäntöönpanoon. Tietojärjestelmien, -johtamisen ja -hallinnon rakenteiden kehittäminen on jatkettava. TKI-O -rakennetta maakunnan sisällä ja ylimaakunnallisesti tulee vahvistaa edelleen.

SOTE-toimijakokonaisuus kevät 2019

- Sote-kuntayhtymä: JIK-peruspalveluliikelaitoskuntayhtymä (Ilmajoen kunta osa sosiaalihuollon palveluista), Kuntayhtymä Kaksineuvoinen, Kuusikuntien sosiaali- ja terveystyöntekijäyhtymä, Suu-pohjan liikelaitoskuntayhtymä
- Kunta: Lapua
- Vastuukunta: Järvi-Pohjanmaan perusturva, Seinäjoki (Isonkyrön kunnan perusterveydenhuolto)
- Kokonaisulkoistus tai yhteisyritys: Kuusiolinna
- Tuki- ja osaamiskeskus Eskoo (toiminta-alue kattaa Etelä-Pohjanmaan maakunnan sekä seuraavat kunnat/kaupungit: Isokyrö, Kaskinen, Korsnäs, Kristiinankaupunki, Laihia, Luoto, Maa-lahti, Mustasaari, Närpiö, Pedersöre, Pietarsaari, Uusikaarlepyy, Vaasa ja Vöyri)
- Etelä-Pohjanmaan sairaanhoitopiiri (toiminta-alue kattaa Etelä-Pohjanmaan maakunnan ja Isonkyrön kunnan)

Väestökehitys

Etelä-Pohjanmaan väestönlisäys oli vielä 2010-luvun alussa positiivista, mutta tämän jälkeen väestönlisäys on jäänyt erittäin negatiiviseksi: Vuosien 2017–2018 välillä väkiluku laski jopa 1 200 asukkaalla.

Etelä-Pohjanmaan väestöä on kasvattanut vuosien 2010–2018 aikana ainoastaan nettosiirtolaisuus; luonnollinen väestönlisäys kääntyi 2010-luvun alun jälkeen negatiiviseksi. Etelä-Pohjanmaa on kärsinyt koko 2010-luvun merkittävää muuttotappiota.

Etelä-Pohjanmaalla ainoastaan kolmen kunnan väkiluku kasvoi 2010-luvun aikana. Merkittävintä kasvu oli Seinäjoella ja vähäistä Ilmajoella sekä Lapualla. Näiden kolmen kaupungin väestökehitys on kuitenkin ollut 2010-luvun lopulla alkua heikompaa, ja Ilmajoen sekä Lapuan väkiluku on laskenut viimeisinä tilastovuosina. Voimakkaimmin väkiluku on vähentynyt alueen pienissä maaseutumaisissa kunnissa Etelä-Pohjanmaan reuna-alueilla.

Käytännössä on havaittu sote-ammattilaisten rekrytointin ongelmat, mikä liittyy työvoiman saatavuuteen ja osaamiseen. Taustalla ovat mm. alueen väestön määrällinen muutos, työikäisen väestön osuuden pieneneminen ja samanaikainen palvelutarpeiden kasvu. Työvoimapula on maakunnassa voimakasta erityisesti sote-alalla ja teollisuudessa.

Kuntatalous

Etelä-Pohjanmaan kuntien väestöennuste on käytännössä Seinäjokea lukuun ottamatta aleneva ja kaikkien kuntien ikärakenne vanhenee. Väestön alenemasta huolimatta ikääntyminen on niin nopeaa, että sote-kustannusten kasvu asukas pohjaisesti arvioituna ylittää verorahoituksen kasvun. Tarkestelussa verorahoituksen muutos sisältää sekä Kuntaliiton tuloveroennusteen toukokuun alussa 2019 että valtionosuuden muutoksen – myös noin miljardin euron valtionosuuden lisän aiempiin Etelä-Pohjanmaalle tehtyihin arvioihin lisänä. Tämä miljardin euron lisäys on valtionvarainministeriön kuntaosaston kuntatalousohjelmaan 4.4.2019 perustuva lisä.

Koko maakunnan alueella verorahoituksen arvioidaan kasvavan noin 280 miljoonaa euroa vuodesta 2018 vuoteen 2030. Samaan aikaan vuoden 2017 tasoisten sote-kustannusten arvioidaan kasvavan 370 miljoonaa euroa. Sote-menot kasvavat siis 88 miljoonaa euroa enemmän kuin vastaavan aikainen verorahoitus. Jotta eroa saataisiin pienennetyksi, pitäisi sote-palvelurakennetta purkaa samassa tahdissa kuin mikä ihmisen alueelta poistumisen mukaan on mahdollisuus sopeuttaa rakennetta.

Suurimmat tarpeen muutokset tulevat kunnille, joissa on joko asukasluvun kasvua ja/tai ikärakenne on vielä nuori. Pieni kasvu tulee kunnille, joissa asukasluku laskee ja väestö on jo ikääntynyt.

Eri alueiden toimintamalleja

- **Uusimaa ja HUS:** Uusimaa jaettaisiin viiteen alueeseen (vapaaehtoinen kuntayhtymä), jotka vastaavat perustason sosiaali- ja terveyspalveluiden järjestämisestä, HUS tuottaisi erikoissairaanhoidon.
- **Pohjanmaa:** Hyvinvointikuntayhtymä (vapaaehtoinen) hyödyntäen Vaasan sairaanhoitopiirin kuntayhtymän perussopimusta siten, että kunnat päättävät, miltä palvelujen osalta ovat mukana hyvinvointikuntayhtymässä (pelkäästään ESH-palvelut, kaikki sote-palvelut). Toiminnan aloitus 2021.
- **Pirkanmaa:** Kuntajohtajat esittävät 29. toukokuuta kokoontuvalle Pirkanmaan sosiaali- ja terveyspalveluiden ohjausryhmälle, että Pirkanmaan kunnat käynnistäisivät yhteisen sote-uudistuksen valmistelutyön. Kunnat ovat valmiita myös sote-palveluiden rakenteelliseen tarkasteluun, ja sote-uudistuksessa voidaan kartoittaa erilaisia vaihtoehtoja pirkanmaalaisen sote-ratkaisun löytämiseksi. Pirkanmaalla halutaan edetä sote-palveluiden uudistamisessa vaihteittain huomioiden tulevan hallitusohjelman sisältö.
- **Kanta-Häme:** Hyödynnetään Oma Häme -valmistelutyön tulokset. Keskustelu tarkentavista reunaehdoista käydään järjestämisvastuullisten organisaatioiden kanssa selvityksen aikana. Nivottava yhteen sekä kansallisen valmistelun kanssa että huomioiden maakunnalliset toimet, mm. sairaanhoitopiirin perussopimuksen muuttaminen. Tavoitetilana, että (vapaaehtoinen) kuntayhtymä voi käynnistää toimintansa 1.1.2021.

Etelä-Pohjanmaan SOTE-eteneminen

Etelä-Pohjanmaan SOTE-kokonaisuuden maakunnallinen ratkaisu on välttämätön. Maakunnan nykyisten toimintamallien kokonaisuus ja kustannustehokkuus eivät riitä ratkaisuksi, kun toimintaympäristö muuttuu (väestömuutokset, kuntien talouden ja tehtävien muutokset) ja palvelutarpeet kasvavat (NHG-selvitys ja Perlacon-selvitys). I&O- ja LAPE-muutosohjelmissa on tuotettu käytännön toimintamalleja, joita maakunnan sote-toimijat voivat hyödyntää välittömästi (esim. selvitys perhehoidon vastuukuntamallin hyödyntämisestä on meneillään).

Aikaisempien selvitysten ja SOTEMAKU-valmistelun perusteella Etelä-Pohjanmaan SOTE-toteuttamiselle voidaan nähdä seuraavat vaihtoehdot ja eteneminen:

Vaihe 1 – kehitetään erikoissairaanhoidon toimintamallia

- EPSHP:n perussopimuksen uudistamisella vahvistetaan kuntien omistajaohjausta ja laajennetaan se koskemaan tarvittaessa uusia tehtäviä (perusterveydenhuolto, sosiaalihuolto)
- EPSHP:n hinnoittelujärjestelmän uudistaminen (mm. kustannusten seuranta ja laskutus) kustannustehokkuuden vahvistamiseksi

Vaihe 2 – vaihtoehtoja toteuttaa uusi EP-SOTE -toimija

- Toteutetaan uusi sote-toimija EPSHP:n uudistetun perussopimuksen mukaisesti siten, että kunnat päättävät mitä sote-peruspalveluja kunnan osalta tuotetaan EPSHP-kuntayhtymässä. Mikäli EPSHP ei tuota kunnalle sote-peruspalveluja, kunta vastaa niistä nykyisten toimintamallien mukaisesti **TAI**
- Perustetaan uusi sote-kuntayhtymä hyödyntämällä EPSHP:n kuntayhtymää siten, että uusi kuntayhtymä kattaa kuntien kaikki sote-palvelut **TAI**
- Perustetaan uusi kuntien sote-peruspalvelujen kuntayhtymä ja erikoissairaanhoidosta vastaa EPSHP **TAI**
- Perustetaan sote-liikelaitos

Harri Jokiranta esittelee kokouksessa tarkemmin eri toimintamalleja ja vaihtoehtoja.

Ehdotus:

Kuntajohtajaforum esittää 22.5. kokoon kutsutulle kuntien kokoukselle, että

- 1) Toteutetaan EPSHP:n perussopimuksen uudistaminen (asiateksti vaihe 1);
- 2) Tehdään ehdotus (asiateksti vaihe 2) uudeksi EP-SOTE toimijaksi EPSOTE-projektina siten, että
  - I. syyskuussa 2019 kunnat ottavat kantaa vaihtoehtoihin,
  - II. helmikuussa 2020 valitun vaihtoehdon pohjalta kunnissa tehdään sitovat päätökset uuden EP-SOTE toimijan toteuttamisesta
  - III. uusi toimintamalli käynnistetään 1.1.2021;
- 3) Kuntajohtajafoorum toimii EPSOTE-projektin ohjausryhmänä;
- 4) SOTE maakunnallinen asiantuntijaryhmä jatkaa EPSOTE-projektin substanssiryhmänä, asiantuntijaryhmän kokoonpano tarkistetaan.

Päätös:

Kuntajohtajafoorum päätti esittää 22.5. kokoon kutsutulle kuntien kokoukselle, että

- 1) Toteutetaan EPSHP:n perussopimuksen uudistaminen;
- 2) Valmistellaan ehdotus uudeksi E-P:n sairaanhoitopiirin kattavaksi koko sosiaali- ja terveydenhuollon toimijaksi siten, että
  - I. syyskuussa 2019 kunnat ottavat kantaa toteuttamismalliin,
  - II. tammikuussa 2020 kunnissa tehdään sitovat päätökset uuden EP-SOTE toimijan toteuttamisesta
  - III. uusi toimintamalli käynnistetään 1.1.2021;
- 3) Kuntajohtajafoorum toimii uudistushankkeen ohjausryhmänä;
- 4) SOTE maakunnallinen asiantuntijaryhmä jatkaa uudistushankkeen substanssiryhmänä, asiantuntijaryhmän kokoonpano päivitetään ohjausryhmän toimesta.

Lisäksi päätettiin, että Harri Jokirannan ja Miska Kaihlamäen työsuhde EPSOTE-projektissa jatkuu vuoden 2019 loppuun, mikäli kunnat hyväksyvät kuntajohtajien 17.5.2019 tekemän esi-tyksen kokouksessaan 22.5.2019. Kirjattiin, että Jokiranta ja Kaihlamäki eivät osallistuneet tämän asiakohdan käsittelyyn, ja että sihteerinä asiakohdassa toimi Asko Peltola.

Ehdotus:

Kuntajohtajafoorum esittää 19.8.2019 kokoontuvalle kuntien kokoukselle, että kunnilta pyydetään kannanotto siihen, ovatko ne valmiita jatkamaan SOTE-kuntayhtymän tai SOTE-peruspalvelujen kuntayhtymän valmistelua aikaisemmin esitetyn aikataulun mukaisesti.

Päätös:

Kuntajohtajafoorum esittää 19.8.2019 kokoontuvalle kuntien kokoukselle, että kunnilta pyydetään kannanotto siihen, ovatko ne valmiita jatkamaan SOTE-kuntayhtymän valmistelua aikaisemmin esitetyn aikataulun mukaisesti.

---

31 § Etelä-Pohjanmaan sairaanhoitopiirin kuntayhtymän perussopimuksen muuttaminen 1.1.2020 alkaen

Kuntajohtajafoorumissa 17.5.2019 ja kuntien kokouksessa 22.5.2019 on keskusteltu Etelä-Pohjanmaan sairaanhoitopiirin kuntayhtymän perussopimuksen muuttamisesta 1.1.2020 lukien kokouksissa esitellyn perussopimusluonnoksen pohjalta.

Perussopimuksen muuttamisen tavoitteena on muun muassa jäsenkuntien omistajaohjauksen parantaminen niin, että kuntien taloudelliset resurssit tulevat paremmin huomioiduiksi kuntayhtymän toiminnassa.

Kuntajohtajafoorumissa ja kuntien kokouksessa saatujen palautteiden ja Etelä-Pohjanmaan sairaanhoitopiirin kuntayhtymän edustajien kanssa käytyjen keskustelujen jälkeen perussopimusluonnokseen on tehty tarkennuksia, joista tärkeimmät ovat seuraavat:

- 3 § Tehtävä. Kuntayhtymän tehtävistä on poistettu maininta kuntayhtymän mahdollisuudesta tuottaa valtuuston päättämille jäsenkunnille laissa säädettyjä perusterveydenhuollon ja sosiaalihuollonpalveluja sopimalla siitä kuntien tai kuntien muodostaman yhteistoiminta-alueen kanssa. Samalla poistettu muut tähän asiaan liittyvät perussopimuksen kohdat.
- 5 § Peruspääomalle maksettava korko on muutettu markkinakorkoon sidotuksi.
- 7 § Jäsenkuntien äänivallan rajoitus on muutettu samansisältöiseksi kuin se on Seinäjoen koulutuskuntayhtymän perussopimuksessa.
- 15 § Sopimusohjauskohtaa muutettu niin, että palvelusopimus seuraavalle vuodelle on tehtävä toukokuun loppuun mennessä. Tarkennettu laskutustapaa niissä tilanteissa, joissa palvelusopimusta ei ole tehty määräajassa. Ensimmäiset palvelusopimukset tehtäisiin vuodelle 2021 ja palvelusopimukseen perustuva laskutus alkaisi samasta ajankohdasta lukien.
- 16 § poistettu kohta investointeihin käytetyn vieraan pääoman korkojen ja lyhennysten rahoittamisesta palvelujen myynnin suhteessa niiltä sairaaloilta ja toimintayksiköiltä sekä liikelaitoksilta, joiden investointeihin lainat on otettu.

Esitys Etelä-Pohjanmaan sairaanhoitopiirin kuntayhtymän perussopimukseksi 1.1.2020 alkaen on liitteenä 2.

Ehdotus:

Käydään keskustelu Etelä-Pohjanmaan sairaanhoitopiirin kuntayhtymän perussopimuksen muuttamisesta 1.1.2020 alkaen liitteestä ilmenevällä tavalla ja päätetään jatkotoimenpiteistä.

Päätös:

Käytiin keskustelu Etelä-Pohjanmaan sairaanhoitopiirin kuntayhtymän perussopimuksen muuttamisesta 1.1.2020 alkaen liitteestä ilmenevällä tavalla. Täydennettiin sopimusluonnoksen § 23 (omistajaohjaus) siten, että työvaliokunnan jäsenillä tulee olla henkilökohtaiset varajäsenet.

Etelä-Pohjanmaan sairaanhoitopiirin kuntayhtymän perussopimuksen muuttamista käsitel-
lään seuraavaksi ma 19.8.2018 Etelä-Pohjanmaan kuntien sote-kokouksessa.

32 § SOTE-valmistelun yhteyshenkilö (STM/1964/2019)

Sosiaali- ja terveydenhuollon rakenneuudistuksen toteuttaminen on kiinteä osa toimivan palvelujärjestelmän kokonaiskehittämistä. Valmistunut hallitusohjelma toteaa, että palvelujärjestelmän uudistamista on jatkettava, jotta voidaan kaventaa hyvinvointi- ja terveyseroja, turvata yhdenvertaiset ja laadukkaat sosiaali- ja terveyspalvelut kaikille suomalaisille, parantaa palveluiden saatavuutta ja saavutettavuutta, turvata ammattitaitoisen työvoiman saanti, vastata yhteiskunnallisten muutosten mukanaan tuomiin haasteisiin ja hillitä kustannusten kasvua. Samalla on pystyttävä vastaamaan yhteiskunnan muutoksiin, kuten ikääntyvän väestön tarpeisiin ja kustannuspaineisiin.

Uudistuksen aikaisemman valmistelun aikana on kyetty luomaan kokonaiskuva suomalaisista sote-palveluista. Monilla alueilla on ensimmäistä kertaa pystytty tarkastelemaan kaikkia sosiaali- ja terveyspalveluita kokonaisuutena ja keskustelemaan tilanteesta, sen haasteista ja ratkaisuehdotuksista yhdessä. Alueilta on toivottu jatkoa vuosittaiselle arviointikeskusteluille STM:n kanssa. Tarjoammekin alueille mahdollisuutta jatkaa hyvää ja tarpeellista vuoropuhelua sote-kehittämisestä syksyn 2019 keskusteluissa. Tukena voidaan käyttää THL:n asiantuntija-arvioita.

STM:n näkemyksen mukaan jo nykyisissä organisaatioissa voidaan jatkaa palvelujen sisältöjen kehittämistä ja tiivistä alueellista yhteistyötä. Jotta STM:n vuorovaikutus ja yhteistyö alueiden kanssa voi jatkua sujuvasti, toivomme, että sairaanhoitopiiriä vastaava maatiETEELLINEN alue nimeää yhteydenpitoa varten vastuuhenkilön ja tämän varahenkilön tällaista keskustelua varten.

Jos alueella on maakunnan laajuinen kuntayhtymä, pyydetään kuntayhtymää nimeämään yhteyshenkilö vuorovaikutukseen STM:n kanssa. Jos maakunnallista kuntayhtymää ei ole, pyydämme alueen kuntia nimeämään yhteyshenkilön yhteistyössä niin, että yhteyshenkilö edustaa koko aluetta (esimerkiksi perusterveydenhuollon yksiköstä tai sosiaalialan osaamiskeskuksesta).

Yhteyshenkilön tehtävänä on välittää alueen näkemyksiä ministeriöön ja ministeriön näkemyksiä alueelle kattaen sosiaali- ja terveydenhuollon kokonaisuudessaan. **Yhteyshenkilön ja hänen varahenkilönsä tiedot pyydetään toimittamaan 16.8.2019 mennessä.**

Uudistuksen valmistelun yhteydessä kansalliset ja alueelliset toimijat ovat luoneet uudenlaisia yhteistyömuotoja ja verkostoja. Sisällöllistä kehittämistyötä viedään jatkossakin verkostoissa eteenpäin. Joidenkin verkostojen toimintaan on osallistunut alueelta sote-valmisteluorganisaation jäsen, esimerkiksi sote-koordinaattori. Valmisteluorganisaation lakkauttamisen myötä nämä henkilöt ovat palanneet pääosin omiin virkoihinsa. Olisi kuitenkin tärkeää, että kultakin alueelta pystyttäisiin osallistumaan kansallisten kehittämisverkostojen, kuten palveluintegraatiota edistävien verkostojen työhön.

Ehdotus:

Kuntajohtajafoorum nimeää STM:n esittämän yhteyshenkilön ja varahenkilön. Esitetään yhteyshenkilöksi Harri Jokirantaa.

Päätös:

Kuntajohtajafoorum nimeää STM:n esittämäksi yhteyshenkilöksi YTT Harri Jokirannan ja vara-henkilöksi HTT Jorma Rasinmäen.

Kirjattiin, että Harri Jokiranta ei osallistunut asiakohdan käsittelyyn, kun yhteyshenkilö valittiin.

---

33 § Ajankohtaista Etelä-Pohjanmaan liiton toiminnasta

Etelä-Pohjanmaan liiton organisaatioon on suunnitteilla vuoden 2020 alussa muutoksia mm. yhden johtajan eläköitymisen johdosta. Tähän ja liiton toimintaan kohdistuvien kehittämisehdotuksiin liittyen maakuntajohtaja Asko Peltola on kesän aikana tavannut liiton jäsenkuntien johtajia.

Asko Peltola kertoo kokouksessa tarkemmin maakunnan liiton muutossuunnitelmista ja kuntajohtajakeskusteluiden annista sekä muista kuntiin liittyvistä kehittämisasioista.

Ehdotus:

Merkitään tiedoksi.

Päätös:

Merkittiin tiedoksi.

---

34 § Kokouskalenteri

Seuraava kuntajohtajafoorumin kokous on **to 10.10.2019 klo 12–14** (Maakuntasali, Etelä-Pohjanmaan liitto).

---

35 § Muut mahdolliset asiat

KaikkiKyytiin -työpaja – miten ja miksi maaseudun kuljetukset uudistetaan?

Viime kuukausien aikana MTK on panostanut maaseudun kuljetusten uudistamiseen ja lanseerannut KaikkiKyytiin-kampanjan yhdessä Kyyti Groupin ja CoReorientin kanssa. Tavoitteena on monipuolistaa maaseudun elinkeinoja ja lisätä elinvoimaa. Ilosanoma on otettu hyvin vastaan ja sekä kunnat että maaseututoimijat ovat innostuneet asiasta.

Osapuolet järjestävät työpajan, jossa kerrotaan maaseudun kuljetusten uudistamisesta ja KaikkiKyytiin-kampanjasta. Tilaisuus järjestetään neljällä eri paikkakunnalla, ja se kestää kuusi tuntia.

Ohjelmassa on luvassa innostamista ja perusteluita kuljetushankintojen uudistamiseen, tietoa maaseudun toimijoille liikennelainsäädännön tarjoamista mahdollisuuksista, KaikkiKyytiin -hankintaohjeistuksen esittelyä, käytännön sovellusten kuvaamista ja kommenttipuheenvuorot kunnilla. Tilaisuuksissa varataan myös runsaasti aikaa keskusteluihin ja kysymyksiin pienemmissä ryhmissä. Tilaisuudet ovat maksuttomia.

Tilaisuuksien aikataulu:

28.8. Huittinen klo 9–15

29.8. Seinäjoki klo 9–15

5.9. Oulu klo 10–16

6.9. Kuopio klo 9–15

Ilmoittautuminen tilaisuuksiin alkaa elokuun alussa.

Lisätietoja työpajasta KaikkiKyytiin-sivulta: <https://www.kaikkikyytiin.fi/kaikkikyytiin-tyopaja>

36 § Kokouksen päättäminen

Puheenjohtaja päätti kokouksen klo 15.50.
